გილოცავთ ახალ სასწავლო წელს!

პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

ახალგაზრდა სტალინელი

ი. ბ. სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პარტიული კომიტეტის, რექტორატის, კომკავშირის კომიტეტის, ადგილკომისა და პროფკომის ორგანო

Ахалгазрда Сталинели—орган парткома, ректората, комитета ЛКСМ, профкома и месткома Тбилисского государственного университета имени И. В. СТАЛИНА

№ 23 (337) | გამოცემის მეცხრე წელი | პარასკევი, 1 სექტემბერი, 1961 წ. | ფასი 2 კაპ.

წარმატებების იყოს ეს წელი!

ჩვენი უნივერსიტეტი თავის ორმოცდამეოთხე სასწავლო წელს შეეგება. ფართოდ გაიღო მისი კარები და საზაფხულო არდადაგებზე დასვენების შემდეგ ჩვენი მრავალრიცხოვანი კოლექტივის წევრები — პროფესორ-მასწავლებლები, სტუდენტები და თანამშრომლები შეუდგნენ საქმიანობას.

უნივერსიტეტში ახალი შევსება მოვიდა. მათ, რომელთაც დიდი ძლევის შემდეგ ოცნება აუსრულდათ და სტუდენტები გახდნენ, სიამაყითა და სიხარულით შეაღეს აუდიტორიების კარები, მიუსხდნენ მერხებს და დაიწყეს დიდი სტუდენტური ცხოვრება.

კეთილი იყოს თქვენი მოსვლა, პირველკურსელებო!

თქვენ წილად გხვდათ ბედნიერება — გახდით ქართული ეროვნული მეცნიერებისა და კულტურის კერის — სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სტუდენტები.

ცოდნის ეს დიდი ტაძარი, სადაც თქვენ ხუთი წელი უნდა გაატაროთ, ნახევარ საუკუნეზე მეტი ხნის წინათაა აშენებული. მისი დაარსების ინიციატორები და სულისჩამდგმელები იყვნენ ჩვენი ერის სახიქადულო მამულიშვილები. მათ იცოდნენ, რომ აგებდნენ და აფუძნებდნენ ქართული ეროვნული მეცნიერების საშვილიშვილო კერას, რომელსაც წლებისათვის უნდა გაეძლო და ქართველთა მრავალი თაობას გამოდგომოდა. ამიტომაც ისინი ფიზიკურად მუშაობდნენ მის მშენებლობაზე. ამ წმინდა სასახლეში პირველ ლექციებს კითხულობდნენ დიდი ქართველი მეცნიერები და, უნივერსიტეტმაც თავს გვირგვინად დაიდგა მათი ჭაღარის ნათელი, როგორც სიმბოლო მარადიული სიჭაბუკისა, უბერებლობისა, მეცნიერული აზრის ყოვლისმძლეობისა, ცოდნის ძალის სიდიადისა.

დღეს ამ დიდებულ ტაძარში ჩქეფს სისხლსავსე მეცნიერულ-შემოქმედებითი ცხოვრება. ჩვენი სახელოვანი პროფესორ-მასწავლებლები სტუდენტებს ზრდიან მეცნიერების საფუძვლებისა და მისი უახლესი მიღწევების ღრმა ცოდნით, კომუნისტური სულისკვეთებით, — ნამდვილ მამულიშვილებად.

უნივერსიტეტი მომზადებული შეხვდა ახალი სასწავლო წლის დაწყებას — თქვენ გელით კეთილმოწყობილი კაბინეტ-ლაბორატორიები, ბიბლიოთეკები, სამკითხველო დარბაზები, სადაც უნდა დაეუფლოთ მეცნიერების უკანასკნელ მიღწევებს, გამოიმუშაოთ ცოდნის დამოუკიდებლად შეძენისა და მეცნიერების განვითარებაში მონაწილეობის მიღების ჩვევები.

უნივერსიტეტის კედლებში მოხდება თქვენი გონებრივი და სულიერი დავაჟკაცება, თქვენში მაღალი მორალური თვისებების განმტკიცება, შრომასთან კეთილსინდისიერი დამოკიდებულების გაძლიერება, კოლექტივობის, მეგობრობის გრძნობის კიდევ უფრო ამაღლება.

ჩვენი მშობლიური კომუნისტური პარტიის ახალი პროგრამის პროექტში დიდი ადგილი აქვს დათმობილი უმაღლესი სწავლების შემდგომი განვითარების, მეცნიერებისა და ტექნიკის განუხრელი წინსვლის დიდმნიშვნელოვან საკითხებს.

ჩვენი უნივერსიტეტის პროფესორ-მასწავლებლები და სტუდენტები ახალი ენერგიით შეუდგნენ ამ დიდი სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის ამოცანის შესრულებას.

დღეს, როცა მთელი საბჭოთა ხალხი არნახული შრომითი აღმავლობით ემზადება მშობლიური კომუნისტური პარტიის XXII ყრილობის შესახვედრად, როცა საბჭოთა ადამიანი მეორედ გაფრინდა კოსმოსში, როცა მთელი პროგრესული კაცობრიობის გულისყური მოპყრობილია ჩვენი დიადი სამშობლოსაკენ — მშვიდობის საიმედო ბურჯისა და ომების მძლავრი მეხამრიდისაკენ, ყოველი ჩვენგანის წმიდათა წმიდა მოვალეობაა ვიშრომოთ და ვისწავლოთ ისე, როგორც ამას მშობლიური კომუნისტური პარტია მოითხოვს, გავამართლოთ ის დიდი ნდობა, რომელსაც ჩვენზე ამყარებს სამშობლო, ხალხი.

ჩვენს სტუდენტობას, — მომავლის მშენებლებს!

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

სასწავლო წლის განახლებისას

სექტემბერს ძველად და ეხლაც ზოგიერთ ქართულ კილოში ენკენისთვე ერქვა. „ენკენია" ბერძნული სიტყვაა და განახლებას ნიშნავს. „ენკენიის თვე", ანუ „ენკენისთვე", განახლების თვეა. ასე ეწოდებოდა ამ თვეს იმიტომ, რომ ახალი წელიწადი ამ თვიდან იწყებოდა და არა იანვრიდან. „სექტემბერიო" რომ ვამბობთ, იგი „ოქტომბრის" გავლენით გაკეთდა, თორემ „სეპტემბერი" უნდა იყოს. „სეპტემბერი" კი ლათინურია და მეშვიდე თვეს ნიშნავს. ეს იმიტომ, რომ რომაელები წელიწადს მარტიდან იწყებდნენ, როცა დღე და ღამე გათანასწორდებოდა და შემდეგ დღე იწყებდა მატებას.

ამ სათვალავით მეშვიდედ მოდიოდა ის თვე, რომლის ქართული სახელი დაკარგულია. თვეების ქართული სახელებია: თიბათვე, მკათათვე, ღვინობისთვე (ან წიფობისთვე). სვანეთში იანვრისთვის გამიგონია „ქვახი". უმეტესობა თვეების ქართული სახელებისა დაკარგულია. ამჟამად უფრო ლათინურ სახელებს ვხმარობთ: იანვარი, თებერვალი, მარტი, აპრილი და სხვ.

როგორც აღვნიშნეთ, ენკენისთვე წელიწადის „განახლების" თვე იყო ჩვენში ძველად. ამჟამად წელიწადს იანვარში ვიწყებთ, მაგრამ ენკენისთვე დარჩა განახლების თვედ სასწავლოდ. ამ თვის პირველი რიცხვისათვის ყოველგვარი სასწავლებლის კარებს მიაწყდება მოსწავლე ახალგაზრდობა და დაეწაფებიან სწავლას, რომ შეიძინონ ცოდნა სხვადასხვა დარგში, და ეს ცოდნა გამოიყენონ ხალხისათვის, სამშობლოსათვის.

ჩვენი უნივერსიტეტის სტუდენტებს, ძველებსა და ახლებს, ვულოცავ სწავლის განახლებას და ვუსურვებ, რომ მათ პირნათლად შეესრულებინოთ მათზე დაკისრებული მოვალეობა.

პროფ. ა. შანიძე

პროფესორის საპირველსექტემბრო წერილი სტუდენტს

სტალინის სახელობის უნივერსიტეტის ამხანაგო სტუდენტო! დღეს, 1 სექტემბერს, ხანგრძლივი დასვენების შემდეგ, შედიხარ აუდიტორიაში, რომლის კარები გაიღება შენთვის, და დაძაბული ყურადღებით მოისმენ ლექციას შენთვის სავალდებულო სამეცნიერო დარგიდან, ლექციას, რომელიც მოამზადა შენთვის შენმა პროფესორმა თუ დოცენტმა.

გილოცავ ახალი სასწავლო წლის დაწყებას და გისურვებ ბოლომდე გაგყოლოდეს ის მონდომება და ხალისი, რომლითაც დღეს შეუდგები ენერგიულ მუშაობას მეცნიერების საფუძვლების დასაუფლებლად. მოსმენილი ლექციის შინაარსის საფუძვლიანად შეთვისება და სახელმძღვანელოთი და მითითებული ლიტერატურით მისი გაღრმავება — ამაში გამოიხატება შენი ყოველდღიური სისტემატური მუშაობა. სხვანაირად არც შეიძლება იმდენად დაეუფლო საგანს, რომ გამოცდაზე მართლდ გრძნობდე შენ თავს და გამომცდელის წინაშე არ წითლდებოდე სირცხვილისაგან. იცოდე, ამხანაგო სტუდენტო, რომ გამოცდის წინ სახელდახელოდ დაზეპირებული პასუხებით გამომცდელს ვერ დააკმაყოფილებ: შენ ხომ დღეიდანვე ემზადები გამოცდისათვის!

მუდამ გახსოვდეს, რომ შენი წარმატების საწინდარია მხოლოდ სისტემატური ყოველდღიური მუშაობა; უამისოდ არ გექნება ე. წ. მოსწრება და, მაშასადამე, შენგან არ გამოვა კარგი სპეციალისტი, არ მოგენდობა საპასუხისმგებლო საქმე კომუნისტური მშენებლობის რომელიმე დარგში.

არ დაივიწყო, ამხანაგო სტუდენტო, არც ერთ წუთს, რომ უკვე იმით ხარ ბედნიერი, რომ შენ ატარებ სტალინის სახელობის უნივერსიტეტის სტუდენტის წოდებას. გაუფრთხილდი ამ შენს წოდებას, არ გაუტეხო სახელი სტალინის სახელობის უნივერსიტეტს შენი უმართებულო ყოფაქცევით; შენ მოგბაძავს ახალი და ახალი თაობები ჩვენი სტუდენტობისა.

ამხანაგო სტუდენტო! შენ ბედნიერი ხარ მრავალმხრივ. შენ ცხოვრობ და სწავლობ იმ დროს, როდესაც შენს გარშემო მსოფლიო მნიშვნელობის ამბები ხდება. შენ სწავლობ იმისათვის, რომ აქტიური მონაწილეობა მიიღო იმ დიადი პროგრამის განხორციელებაში, რომელიც დასახა ჩვენმა კომუნისტურმა პარტიამ და რომელსაც სულ მალე დაადასტურებს პარტიის XXII ყრილობა. შენ ეუფლები მეცნიერებას იმ დროს, როდესაც ჩვენი ქვეყანა კომუნიზმის ზღურბლზეა, როდესაც კოსმოსის დაპყრობა რეალობად იქცა...

შენი მეცადინეობის, შენი წარმატების დონე უნდა შეესაბამებოდეს იმ უდიდეს ამოცანებს, რომლებიც დასმულია ჩვენს წინაშე ამ შესანიშნავ მიღწევებთან დაკავშირებით.

გულმოდგინე შრომით დაეუფლე მეცნიერებას, არ ჩამორჩე საუკეთესო სტუდენტებს, რათა ღირსეული მონაწილეობა მიიღო კომუნისტური საზოგადოების მშენებლობაში.

ახლადმოსულო I კურსის ამხანაგო სტუდენტო! მიჰბაძე უფროსკურსელთაგან საუკეთესოებს და იყავი ღირსი სტალინის სახელობის უნივერსიტეტის სტუდენტის წოდებისა.

შენი წარმატების გულითადად მსურველი

პროფ. გ. ახვლედიანი

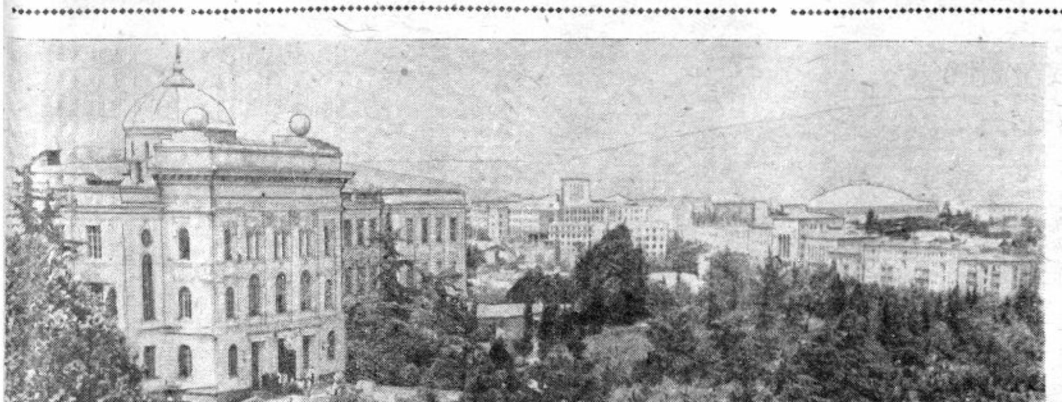

თედო ბექიშვილი

ცოდნის ადგილის დედაო!..

ანთიხარ გულში თბილისის
ისე, ვით ერმა გინატრა...
ახალგაზრდული თილისმა
თავს გადგას ოქროს სინათლედ.
ცოდნის ადგილის დედაო,
მეცნიერების სასახლევ,
დიდო ტაძარო, მზეთვალო,
გვაძლევ ცხოვრების გასაღებს.
გვანთებ მამულის ტრფობითა—
სამშობლოს აღსაშენებლად;
არწივისა და ორბის ფრთა
საჩვენოდ არ დაგელევა.
ყოველდღე მაღლა იწევი,
მოგყვება ქართლის მთა-ბარი,
შენს დიდ კედლებში ირწევა
ერის მომავლის აკვანი.
დაგიდგა როველი დიადი,
მტევნებულევო ვენახო!
გვენახო უფრო ზვიადი,
უფრო მაღალი გვენახო!..

ლაპარაკობენ პირველკურსელები

★ ★ ★ ★

ოცნება და სინამდვილე

ვინ იცის, რამდენჯერ მინატრია უნივერსიტეტის სტუდენტად გახდომა, რამდენი ღამე გამითენებია მასზე ოცნებაში... და ბოლოს ეს ოცნება სინამდვილედ იქცა. დღეს უნივერსიტეტის სტუდენტი ვარ.

გუშინდელ დღესავით მახსოვს ჩვენი სოფლის სკოლა და კოლმეურნეობის უკიდეგანო ზვრები, მქერდგადახსნილი „ხოდაბუნი" და ჩვენი ბიჭების კიცინა მოსავლის აღების დროს... შემდეგ საბჭოთა არმიაში სამსახური. ჩვენი დიადი სამშობლოს საღარაჯოზე სიფხიზლე და... ისევ მშობლიური სოფელი, სავსებით შეცვლილი, განახლებული. მევენახეობის საბჭოთა მეურნეობის შექმნას მეტი შნო და ლაზათი მიუცია ჩემი სოფლისთვის.

შრომაში დრომ შეუმჩნევლად გაიარა...

ოცნებას ფრთები შეესხა... „მოვედი შენთან, ოცნების დედავ" ღვიძლ შვილად მიმიღე. მასვე მეცნიერების წყარო, დამაჟკაცე და ცხოვრების დიდ შარაგზაზე გასული ყოველთვის დავლოცავ შენს დედობას.

ფ. ქავთარაძე,
აღმოსავლეთმცოდნეობის ფაკულტეტის I კურსის სტუდენტი.

მივაღწიე მიზანს

1957 წელს დავამთავრე საგარეჯოს რაიონის სოფ. მანავის საშუალო სკოლა. ისტორია ბავშვობიდანვე მიტაცებდა. ამ საგნისადმი სიყვარული აღმიძრეს ისტორიის მასწავლებლებმა — მ. სამხთუაშვილმა და ა. ტუღუშმა. სკოლის დამთავრების შემდეგ ჩემი მიზანი იყო შევსულიყავი სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში ისტორიის ფაკულტეტზე. მაგრამ პირველმა ცდამ უშედეგოდ ჩაიარა. დავრწმუნდი, რომ მეტი ცოდნა და გამოცდილება იყო საჭირო.

მუშაობა დავიწყე სტალინის სახელობის რუსთავის მეტალურგიულ ქარხანაში ელექტრო-ფარის მორიგედ. გადიოდა დრო. შემისრულდა სამი წლის საწარმოო სტაჟი, ცოდნაც განვამტკიცე. დადგა დრო ჩემი ოცნების განხორციელებისა. ჩავაბარე მისაღები გამოცდები ისტორიის ფაკულტეტზე. მაპროფილებელ საგნებში შევაგროვე 14 ქულა და მივაღწიე ჩემს სანუკვარ მიზანს.

ა. ი. მათიაშვილი,
ისტორიის ფაკულტეტის I კურსის სტუდენტი.

ათასჯერ ნაფიქრალი

რამდენი მიფიქრია, რამდენი ღამე გამითევია იმაზე ოცნებაში, რომ უნივერსიტეტში მესწავლა. და, აი, უკვე ჩემთვისაც მშობლიური გახდა ქართველთა ეს დიდებული ტაძარი. მას ხომ ცოდნის დიდ კერას ეძახიან. იგი უკვე კარგა ხანია იქცა მეცნიერებისა და კულტურის სიმბოლოდ. რაოდენ საამაყოა სწავლობდე იქ, სადაც შეგიძლია მოისმინო ჩვენი ქვეყნის საუკეთესო პროფესორ-მასწავლებლების ლექციები. სტუდენტები დაბეჯითებით იმახსოვრებენ მათს სიტყვას და ცდილობენ ღრმად ჩაწვდნენ მეცნიერთა ნაყოფიერ ნააზრევს.

ჩვეულებრივ, ყველას, სკოლაში სწავლისას, რომელიმე საგანი განსაკუთრებით შეუყვარდება ხოლმე. მეც ბავშვობიდანვე ფიზიკა მაინტერესებდა. ამან გამაბედვინა უნივერსიტეტის ფიზიკის ფაკულტეტზე მისაღები გამოცდების ჩაბარება. რაღა თქმა უნდა, ვნერვიულობდი, ძალიან ვღელავდი და როცა უკანასკნელი გამოცდიდანაც სიხარულით ფრთაშესხმული გამოვედი, თავისუფლად ამოვისუნთქე.

ამისრულდა ათასჯერ ნაფიქრალი, ათასჯერ ნაოცნებარი...

ახლა ჩემი ერთადერთი მიზანია — რაც შეიძლება ღრმად და საფუძვლიანად შევისწავლო ფიზიკური მეცნიერება, მისი წარსული, აწმყო და მომავალი, თანამედროვე ტექნიკის უახლესი მიღწევები.

ე. ავთანდილოვა,
ფიზიკის ფაკულტეტის I კურსის სტუდენტი.

წარმატებით დაიწყო

პირდაპირ სკოლის მერხიდან მოვიდა. ვერცხლის მედალზე დაამთავრა საშუალო სკოლა, სიმწიფის ატესტატზე ჩაბარებული გამოცდები გენერალურ რეპეტიციას ჰგავდა. მომავალი სპეციალობის არჩევა საკამათო არ გამხდარა. თბილისის 53-ე საშუალო სკოლაში ყველამ იცოდა — მანანა შალამბერიძე ფილოლოგიის ფაკულტეტზე შეიტანდა საბუთებს. ყველა დარწმუნებული იყო მის გამარჯვებაში; ყველაზე მეტად მაინც ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელი თამარ ბურჭანაძე.

დაიწყო აგვისტოს დღეები; მანანას სამუშაო მაგიდაზე ერთმანეთს ცვლიან სახელმძღვანელოები... უმაღლესი ნიშნით აფასებენ მის ცოდნას კომისიის წევრები. არც ერთ საგანში არ შეუღუმანებულან დაეწერათ მისთვის ფრიადი.

დღეს მანანა წერით გამოცდას აბარებს ქართულ ენასა და ლიტერატურაში. დღეს უფრო ღელავს — გამორიცხული არაფერია, ხომ არ წაიბორძიკებს მის საყვარელ საგანში?

მალე მღელვარებამ გაუარა, ან სად იყო ამისათვის დრო. ერთ-ერთი უსაყვარლესი მწერლის ვაჟა-ფშაველას შემოქმედების შესახებ უნდა დაეწერა თემა...

...დაწერა. შესანიშნავი გამოდგა მისი ნაშრომი.

ზეპირ გამოცდაზეც თავი ისახელა მანანამ.

— თუ ვისმეზე გსურთ რაიმე დაწეროთ, მანანა შალამბერიძეზე აუცილებლად თქვით რამე. თამამად შეიძლება ითქვას, რომ იგი ერთ-ერთი საუკეთესოთაგანი იყო ჩვენს საგანში — ასე დაგვიხასიათა ქართული ენისა და ლიტერატურის საგამოცდო კომისიის თავმჯდომარემ დოც. ლ. მენაბდემ მანანა.

პირველი ნაბიჯი ცხოვრებაში წარმატებით გადადგა.

მომავალშიც ასე წარმატებით ევლოს.

რ. მიმიძე

დღე პირველი, დღე უკანასკნელი

აგვისტოში რომ თბილისში განსაკუთრებული სიცხე დაიჭირა, ამის მოწმენი აბიტურიენტებთან ერთად ჩვენცა ვართ მაგრამ ეს თაკარა მაინც მოგონებული იყო მისაღები გამოცდების ციებ-ცხელებასთან.

გამოცდები და აბიტურიენტი...

აბიტურიენტი ყველაზე უფრო პოპულარული რამაა ამ თვეში და, როგორც ყველაფერს პოპულარულს, მასაც ჰყავს თავისი გულშემატკივარი, ყველაზე მეტი—ფეხბურთის შემდეგ.

გულშემატკივარი აუცილებლად ნათესავი ან ახლობელია აბიტურიენტისა და ამით განსხვავდება იგი ფეხბურთის გულშემატკივრისაგან. მაგრამ ძირითადი განსხვავება მაინც სულ სხვაა. აბიტურიენტის გულშემატკივარი ეძებს და (ცოდვა გატეხილი სჯობს) ზოგჯერ კიდეც პოულობს პროტექტორს. ფეხბურთში კი გამოვა ასეთი რამ?

— თუ ძმა ხარ — ეუბნება, დავუშვათ, თბილისის „დინამოს" მომავალ მოწინააღმდეგეს მიგზავნილი პროტექტორი,—სერგო კოტრიკაძე ჩემი კარგი ნათესავის მეგობარია და ძალიან გთხოვ ბურთს ნუ შეუგდებ, პატივისცემა ჩემზე იყოს.

ან მსაჯს ჩუმად ჩასჩურჩულებენ ყურში:

— ერთი-ორი გოლით რომ აუწიო გატანილი ბურთები, შენი ვალიდან ვერ ამოვალთ...

ან... მაგრამ უკეთესი მაგალითების მოყვანა თქვენც შეგიძლიათ.

აბიტურიენტის გულშემატკივარი კი სწორედ ასეთი ან დაახლოვებით ასეთი ფრაზებით უტევდა პირველი კორპუსის ეზოს შემოსასვლელში მეტეორივით გამოქროლებულ გამომცდელებს.

და მერე, გამოცდის დამთავრებამდე, იდგნენ ეს გულშემატკივრები უნივერსიტეტის ჭადრებქვეშ და ვეღარ იტევდა ხეთი ჩრდილი მათ მოსვლამდე...

უნივერსიტეტიც იდგა გამოხიზნული ცის ფონზე და მის კარებთან მომლოდინე დედიდა-მამიდები თავს იმტვრევდნენ იმის გამოსაცნობად, თუ ასეთი რა ხდება მაინც ამ კედლებს იქით, არავის რომ არ უშვებენ?

ჩვენ შეგვიშვეს. და ეს იყო პირველი შემთხვევა, ჩვენი გაზეთის სპეციალურ კორესპონდენტებს გამოცდებზე შესვლის უფლება რომ მისცეს...

და აი, ჩვენ გვყვდება კარისკაცთა წყებას, ავდივართ ზევით და ვრწმუნდებით, რომ ყველაფერი მეტად ჩვეულებრივია.

ასე დაიწყო დღე პირველი ჩვენი რეპორტაჟისა.

ისე დაემთხვა, რომ გეოგრაფიის საგამოცდო კომისიაც ამ დღეს გამოვიდა საასპარეზოდ და ჩვენც 99-ე აუდიტორიისაკენ გავეშურეთ.

რუკებთან ფუსფუსებდნენ აბიტურიენტები. ერთი წელში მოხრილა და რუკის დაბალ კუთხეებში რაღაცას ეძებს. რა დაუკარგავს, რას ეძებს? ეტყობა ვერ პოულობს. მეორე რუკასთან დგას და თავისთვის რაღაცას იმეორებს. მესამე... აღარაა საჭირო...

გეოგრაფია ისეთი საგანია, სადაც გამომცდელი ყველა სხვა საგნის გამომცდელზე უფრო იღლება რუკასთან ფეხზე დგომისაგან და ზოგჯერაც აბიტურიენტის პასუხისაგან. ამბობენ, რომ დაუსწრებელ განყოფილების გამოცდებზე ერთსა ჰკითხეს: — იქნებ ის მაინც გვითხრა, ამ რუკაზე მწვანე ფერით რომ არის აღნიშნული, რა არისო და — გაზაფხულზეა მაი გადაღებული და იგიაო.

ალბათ ასეთი კურიოზები ახლაც იყო, მით უფრო, რომ საგამოცდო კომისიის თავმჯდომარე დოც. თ. კიკილაშვილი მეტად უკმაყოფილო იყო შემომსვლელთა ცოდნით.

— დღეს 119-დან მხოლოდ ცხრას დავუწერეთ ფრიადი. — აღნიშნა მან და ჩვენს შეკითხვაზე — რას უნდა მივაწეროთ აბიტურიენტთა ასეთი სუსტი მომზადება, გვიპასუხა, რომ ამის მიზეზია საშუალო სკოლის პედაგოგთა დაბალი კვალიფიკაცია.

მართალია. მერამდენე წელიწადია ამას ამბობენ. ეს ალბათ იმათაც ესმით, ვისზედაც ამის გამოსწორებაა დამოკიდებული, მაგრამ როგორც ჩანს, მოსმენით კმაყოფილდებიან.

ასე იყო რუსული ენისა და ლიტერატურის გამოცდაზეც. კომისიის თავმჯდომარე დოც. ნ. ხიდეშელი გაოცებული და შეწუხებული იყო აბიტურიენტთა სუსტი მომზადებით...

დერეფანში კი ჩვენი კომენდანტი ვალოდია კარგიშვილი დინჯად და აუღელვებლად დადიოდა — გამოცდებზე სანიმუშო წესრიგი იყო.

ახლა წარმოიდგინეთ კინოეკრანი. ეს ფიგურა თანდათან პატარავდება და იკარგება. იწერება „დასასრული". ხომ გამოდგება ეს ჩვენი რეპორტაჟის პირველი დღის დასასრულის აღსანიშნავად?..

მეორე დღეს კი დაიწყო... დიახ, დღე მეორე. და ეს იყო დღე უკანასკნელი გამოცდებისა.

პირველი, ვინც ამ დღეს შემოგვხვდა, ეს გოგონა იყო, ჩამორბოდა კიბეზე და სახეზე ეწერა რა ნიშანი მიიღო. ჩვენ უკან გავყევით. ეტყობა სიხარული იმდენად დიდი იყო, რომ მან ალაყაფის კარებში გასვლა გრძელ გზად მოეჩვენა და აქედან გასძახა მომლოდინეთ:

— ხუთიანი!

დალი ცაბაძეს გასახარებელიც ჰქონდა. უკანასკნელი გამოცდაც ფრიადზე ჩააბარა და უხაროდა, იგი უკვე აბიტურიენტი არ იყო.

ზევით კი 93-ე აუდიტორიაში მიმდინარეობდა წერითი გამოცდა ქართულ ენასა და ლიტერატურაში, დღეს არა უჭირს, მხოლოდ ორს შეაწყვეტინეს წერა „შპარგალკის" ხმარების ცდისათვის, მაგრამ იყო დღე, როდესაც იურიდიულ ფაკულტეტზე შემომსვლელებს ჰქონდათ ქართული წერა. მაშინ 20 აბიტურიენტი გამოაგდეს, 30-მა კი თავისით უარი განაცხადა, ამის დამწერი არა ვარო.

დღეს კი სიმშვიდეა და წერენ მომავალი ეკონომისტები.

მოდიოდნენ აბიტურიენტები. აბარებდნენ ან ვერ აბარებდნენ გამოცდებს, მაგრამ ყველას ერთი სურვილი ამოძრავებდა — გამხდარიყო უნივერსიტეტის სტუდენტი. ეს სურვილი ამოძრავებდათ ჩვენს სახელოვან მეომრებსა და მეზღვაურებს, რომლებიც რატომღაც ყოველთვის ჯგუფ-ჯგუფად დადიოდნენ და გამოცდებზე ერთად ისხდნენ ხოლმე. ეს სურვილი ამოძრავებდათ ქარხნებიდან თუ სკოლის მერხიდან მოსულებს.

მაგრამ მარტო სურვილი რომ საკმარისი არ არის, ამაზე მეტყველებენ ის დაბალი ნიშნები, რომლებიც საგამოცდო ოქმში დარჩა.

ეს გულს ნუ გაუტეხს მათ, ვინც წელს ვერ მოხვდა უნივერსიტეტში. იმედს ნუ გაიწყვეტენ ისინი, რომ მათი პასუხებით ჩვენი ლექტორები მაინცდამაინც კმაყოფილნი არ იყვნენ.

მათივე საქმეა — მომავალ წელს შთაბეჭდილება შეაცვლევინონ გამომცდელებს.

თანდათან დაცალიერდა დერეფნები...

ბოლოს ჩვენღა შევრჩით.

ხვალ მიმღები კომისია შეუდგება მუშაობას...

არმაზ სანებლიძე

სურათებზე: სახეზე ეწერა რა ნიშანიც მიიღო (შუაში); — ხუთიანი — გასძახა მომლოდინეთ (ზევით); მისაღები გამოცდა ისტორიაში (ქვევით).

ვინ არ ყოფილა, ვის არ უთქვამს, ვინ არ ადტაცებულა...

ქართული სილამაზე, ქართული ფერადოვნება თითქოს მთლიანად მხოლოდ სვანეთისათვის გადაულოცავთ. რომ შეიძლებოდეს, ადამიანები გულში ჩაიკრავდნენ მის თვალწარმტაც სანახებს და მოწიწებით მოიყრიდნენ მუხლს დიდებული მთების წინაშე. ვწერ ამ სტრიქონებს და თვალწინ მიდგას სვანურ მთებზე დაფენილი ლრუბელთა საოცარი ჩრდილები.

ვინ იცის, რამდენი რამაა მიმზიდველი... მარტო ათიათასჯერ ქებადიდებით ხსენებული კოშკების ხილვა რად ღირს. სვანები სიამაყის გრძნობით აცხადებენ, რომ დღემდე არავინ იცის, ვინ ააშენა ან როდის ააშენა ეს მიუვალი ციხეები. ერთს კი ამბობენ, მაშინ თურმე ამ ქვეყნად რაინდები ცხოვრობდნენ და მათი ნახელავი უნდა იყოსო. ეს კოშკები, მათი ცადაწვდილი კედლები სიმბოლურად მოგვითხრობენ ძველისძველი სვანების გმირობაზე, მათ გაუტეხელ სულსა და ვაჟკაცურ შემართებაზე.

რომელი ერთი ვთქვათ, რა არ ვნახეთ, რა არ ვიწამეთ.

სვანეთი და მისი შესანიშნავი ხალხი უკვე ეგზაბანია შეეჩვია სამეცნიერო ექსპედიციებს, მაგრამ არც კი გამკვირვებიათ ჩვენი ჩასვლა. მართლაც რომ პურადი და გულადია ეს ხალხი, ისინი საოცრად სტუმართმოყვარენი და უკეთესი მასპინძლები არიან. ჩვენ მათი ენა უნდა გვესწავლა. ვერ წარმოიდგენთ, რა ყურადღება გამოიჩინეს. დიდით პატარამდე ყველა ცდილობდა, რომ როგორმე მათაც მიეღოთ მონაწილეობა ამ საქმეში; ზოგი ლეგენდებს გვიყვებოდა, ზოგი ზღაპრებსა თუ არაკებს, ლექსებსა თუ შაირებს გვაწერინებდა. ყველაზე მეტად კი მათთვის სასიხარულო ის იყო, რომ ცოტა ხნის შემდეგ ჩვენ უკვე ენა გავიტეხეთ და სვანურად ავლაპარაკდით.

სვანური ენა ძალზე მრავალწახნაგოვანი და საინტერესოა. იგი ნარევი ტიპისაა და თავისი მრავალფეროვნებით ქართველოლოგთა უდიდეს ყურადღებას იქცევს. მისი შესწავლით ნათელი ეფინება ყამგადავლილ ძველ ქართულ ენას. ასევე მნიშვნელოვანია სვანურში აფხაზურ-ადიღეურ ენათა ელემენტების კვლევა და ამ ენებს შორის ბევრით შესატყვისობათა დადგენა.

ამ ზაფხულს უნივერსიტეტის სტუდენტთა სამეცნიერო ექსპედიციამ ნაყოფიერი მუშაობა ჩაატარა. ჩვენს მიერ შეგროვილი მასალებით კიდევ ერთი ფურცელი გადავშალეთ იბერიულ-კავკასიურ ენათა შესწავლის საქმეში. სამეცნიერო წრე უახლოეს დღეებში მოისმენს ჩვენს ანგარიშებს, შემდეგ კი რამდენიმე შრომა მიეძღვნება ზოგიერთ საჭირო და ყურადსაღებ გრამატიკულ მოვლენას.

სვანურის შესწავლის მიზნით ვმოგზაურობდით ზემო სვანეთის რიგ სოფლებში. ლენჯერსა თუ მულახში, ჰადიშსა თუ იფარში, კალასა თუ უშგულში ყველგან გულღიად გვხვდებოდნენ. ჩვენც, მომავალი ენათმეცნიერები, ხარბად დავეწაფეთ სვანური ლექსიკის საუნჯეს. ბოლოს, ისღა დამრჩენია ვთქვა, რომ სვანეთი ჩვენთვის ისეთი განუმეორებელი, ისეთი ლამაზი ზღაპარი იყო, რომლის მსგავსი ბავშვობაშიც კი არავისგან გვსმენია.

იზა ჩანტლაძე

გასულ ზაფხულს საინტერესო პრაქტიკა ჰქონდათ მესამეკურსელ გეოლოგებს. ბევრი რამ ნახეს ახალი და შეითვისეს. იკვლევდნენ მიწის გულს და სწავლობდნენ. ჩვენმა კორესპონდენტმა ავთანდილ მუსერიძემ ამ პრაქტიკის ერთ-ერთი მომენტი აღბეჭდა ფირზე.

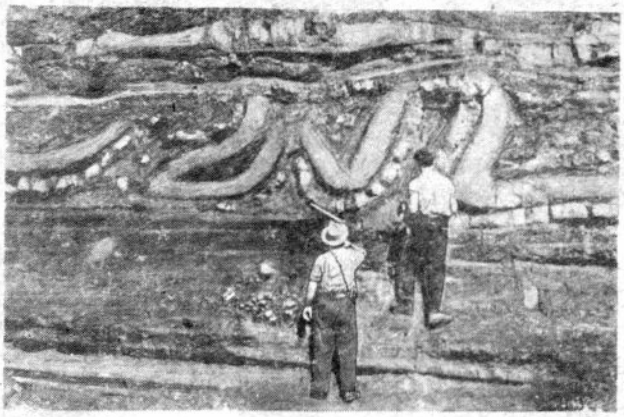

სურათზე: პრაქტიკის წევრები საინტერესო გეოლოგიურ მოვლენას წააწყდნენ.

ფიზიკოსები ახალმშენებლობებზე

ფიზიკის ფაკულტეტის პარტიული და კომკავშირული ორგანიზაციების ინიციატივით ფაკულტეტის 339 ვაჟი სტუდენტი ზაფხულის არდადეგების პერიოდში — 1 ივლისიდან 30 ივლისამდე — მუშაობდა თბილისის ახალ მშენებლობებზე.

თავდაპირველად გათვალისწინებული იყო სტუდენტთა სამუშაოდ გაგზავნა ისეთ მშენებლობებზე, რომლებიც, ასე თუ ისე, დაკავშირებული არიან უნივერსიტეტთან (სტუდქალაქის საერთო საცხოვრებლის მშენებლობა, უნივერსიტეტის II კორპუსის გაგრძელება და სხვა), მაგრამ გამოირკვა, რომ „მთავართბილმშენის" მეორე სამშენებლო სამმართველო (უფროსი ამხ. გ. მ. ჩუბინიძე), რომელიც ხელმძღვანელობს აღნიშნულ მშენებლობებს, ვერ უზრუნველყოფდა სამუშაოდ გამოსული სტუდენტების დასაქმებას. ამის გამო ნაწილი სტუდენტებისა სამუშაოდ გაიგზავნა სხვადასხვა სამშენებლო ორგანიზაციებში („ინჟმშენი", „სპეცმშენი"), ხოლო ნაწილი კი — ფიზიკის, კიბერნეტიკის ინსტიტუტებისა და ფიზიკის ფაკულტეტების ლაბორატორიებში. ერთი ნაწილი სტუდენტებისა გაიგზავნა გუდაუთში სპორტულ - გამაჯანსაღებელი ბანაკის მშენებლობაზე.

სტუდენტები დაიყვნენ ბრიგადებად. თვითეულ ბრიგადას ხელმძღვანელებად დაენიშნა ფაკულტეტის მასწავლებლები და თანამშრომლები.

სამუშაოდ გაგზავნილ სტუდენტთა უმრავლესობა სერიოზულად და პასუხისმგებლობით მოეკიდა დავალების შესრულებას. განსაკუთრებით თავი გამოიჩინა ბრიგადამ, რომელიც სტუდქალაქის საერთო საცხოვრებლის მშენებლობაზე მუშაობდა (ხელმძღვანელი უფროსი ლაბორანტი ნ. ქირიკაშვილი). კარგად იმუშავა ბრიგადამ, რომელიც მიმაგრებული იყო „ინჟმშენის" მე-3 სამშენებლო სამმართველოსთან (ხელმძღვანელი უფროსი ლაბორანტი ტაბატაძე). საუკეთესოდ მუშაობდნენ სტუდენტები ჯ. ჩიქოვანი, რ. ჩაჩანიძე (V კ.) ზ. სალია (III კ.) ვ. გოფი, კ. ასრათიანი (II კ.) და სხვები.

აღმოჩნდნენ ისეთი სტუდენტებიც, რომლებმაც თავი აარიდეს შრომას, იმუშავეს მხოლოდ რამდენიმე დღე და შემდეგ მიატოვეს. (ც. ბაქერმანი, ლ. სლევჩენკო, ა. ნერსეიანი, ლ. ბახტაძე და სხვ.) აღნიშნული უპასუხისმგებლო სტუდენტების შესახებ ფაკულტეტის პარტიული და კომკავშირული ორგანიზაციები უახლოეს ხანში იმსჯელებენ და სათანადოდაც დასჯიან მათ.

სამუშაოდ გასული სტუდენტებისათვის უნივერსიტეტისა და ფაკულტეტის ხელმძღვანელობამ ბევრი რამ გააკეთა: უპირატესობა მიანიჭა მათ სტიპენდიის დანიშვნის დროს, დასასვენებელი სახლის საგზური მიეცა 18 სტუდენტს, მოსკოვში, სსრ კავშირის მრეწველობისა და სოფლის მეურნეობის მიღწევათა გამოფენის დასათვალიერებლად გაიგზავნა 10 სტუდენტი, შავი ზღვის სანაპიროზე — 26 სტუდენტი და სხვა.

სამუშაოს დამთავრების შემდეგ სტუდენტი სპორტსმენები დასასვენებლად გაიგზავნენ გუდაუთის სპორტულ გამაჯანსაღებელ ბანაკში.

ა. კერესელიძე,
ფიზიკის ფაკულტეტის პარტბიუროს მდივანი.

ვაჟა-ფშაველას დღეები უნივერსიტეტში

„...მაგრამ გაიგებთ ერთხელაც, ვინ ვისთან ვდგევართ ღმერთთანა!" — ბრძანა გენიოსმა ვაჟამ და დადგა დრო, როცა მთელმა მსოფლიომ გაიგო ქართველი ხალხის უკვდავი შვილის სიდიადე.

კაცობრიობამ იზეიმა ვაჟა-ფშაველას დაბადების 100 წლისთავი. ქართველი ხალხის ამ უდიდესი ეროვნული ზეიმის დღეებში ჩვენი უნივერსიტეტის ეზოში ილიასა და აკაკის ძეგლების გვერდით, აღიმართა ჩვენი დიდებული ვაჟას ძეგლი, რომელიც, 26 ივლისს საზეიმო ვითარებაში გაიხსნა.

სახალხო მიტინგი გახსნა უნივერსიტეტის პრორექტორმა სამეცნიერო დარგში პროფესორმა სერგო ...ენტმა.

უნივერსიტეტის რექტორმა აკადემიკოსმა ევგენი ხარაძემ შეკრებილთა ტაშის გრიალში თეთრი საბურველი ჩამოხსნა ბრინჯაოს ძეგლს, რომელიც ...ქანდაკე ზ. გორგაძემ შესანიშნავად გამოაქანდაკა.

ჩვენი უნივერსიტეტის პროფესორმა ...ყო შანიძემ თავის შთამაგონებელ სიტყვაში ამაღელვებლად ილაპარაკა ვაჟა-ფშაველას საკაცობრიო მნიშვნელობაზე და იმ პირად, მეგობრულ ურთიერთობაზე, რომლითაც იგი ახალგაზრდობაში დაკავშირებული იყო ვაჟასთან.

შთამბეჭდავი სიტყვა წარმოთქვა ჩვენი უნივერსიტეტის პროფესორმა სერგი თავზიშვილმა.

მიტინგის დამთავრების შემდეგ ...ათასობით ადამიანმა დაათვალიერა 116-ე აუდიტორია უნივერსიტეტის პირველ კორპუსში, სადაც გარდაიცვალა ვაჟა-ფშაველა. აუდიტორიას გაუკეთდა მემორიალური დაფა წარწერით: „ამ ოთახში, სადაც მოწყობილი იყო ...ოებითი . სამხედრო ლაზარეთი, ...მკურნალობდა და 1915 წ. 27 ივლისს (ახ. სტ.) გარდაიცვალა დიდი ქართველი მგოსანი ვაჟა-ფშაველა".

მემორიალური დაფის ქვეშ მოთავსებულია მთის ბროლი, როგორც სიმბოლო ვაჟას შემოქმედების მარადიულობისა.

აუდიტორიის შესასვლელთან დადგმულია ცნობილი ქართველი მოქანდაკის — ბიძინა ავალიშვილის მიერ გამოქანდაკებული ვაჟა-ფშაველას მარმარილოს ბიუსტი.

უნივერსიტეტის პირველ კორპუსს გაუკეთდა მემორიალური დაფა წარწერით: „ამ შენობაში სიცოცხლის უკანასკნელი დღეები დაჰყო და 1915 წლის ივლისში გარდაიცვალა დიდი ქართველი მგოსანი ვაჟა-ფშაველა".

ზეიმის დღეს, 27 ივლისს, ჩვენი უნივერსიტეტის პროფესორ-მასწავლებელთა დიდი ჯგუფი ჩავიდა ვაჟას მშობლიურ სოფელ ჩარგალში და მონაწილეობა მიიღო იქ გამართულ საიუბილეო მიტინგში.

სურათზე: ვაჟას ძეგლის გახსნა ჩვენი უნივერსიტეტის ეზოში.

ფოტო ბ. დადვაძისა

ნაკადულები უერთდებიან მდინარეს

ჩვენი უნივერსიტეტის სპორტული წარსული, აწმყო და მომავალი ნამდვილად იმის ღირსია, რომ ცალკე მსჯელობის საგანი იყოს.

გინახავთ, დიდი მდინარის სათავე, შეუმჩნევლად რომ მოიკლაკნება უზარმაზარი მთების გულში ჩაკარგული? შემდეგ, იგი განივრდება, დიდდება და დაბლობში გაწოლილს კალაპოტი აღარ ჰყოფნის. ასევე დგამდა თავის პირველ გაუბედავ ნაბიჯებს ფიზკულტურა უნივერსიტეტში, ვიდრე იგი მძლავრ მასობრივ მოძრაობად არ გადაიქცა.

ძალაუნებურად გაგონდება უნივერსიტეტის სპორტული გარიჟრაჟი, როდესაც ქართული მეცნიერებისა და სპორტის სიამაყემ, დიდმა მამულიშვილმა — გიორგი ნიკოლაძემ პირველი სპორტული სექციები ჩამოაყალიბა. არ იყო საჭარბიშო დარბაზი, ცოტა იყო სპორტული ინვენტარი, მაგრამ ახალგაზრდობის ენთუზიაზმმა და შეუპოვრობამ მაინც ყველაფერს აჯობა.

გავიდა წლები და შეუდარებლად გაიზარდა სპორტით დაინტერესებული ახალგაზრდობის რიცხვი, გაჩნდა კეთილმოწყობილი სპორტული ბაზები. მრავლდებოდა წარმატებები. 1944 წელს უნივერსიტეტში ჩამოყალიბდა სპორტული კლუბი, რომლის პირველ თავმჯდომარედ აირჩიეს სპორტის დიდი ენთუზიასტი აკადემიკოსი ნიკო კეცხოველი.

მას შემდეგ ბევრმა წყალმა ჩაიარა. დ ღ ე ს უნივერსიტეტის მრავალრიცხოვანი ფიზკულტურული არმია თავის რიგებში 2860 სპორტსმენს აერთიანებს და სპორტის 22 სახეობას ეუფლება. ამ სახელოვან კოლექტივს ჰყავს 55 სპორტის ოსტატი, 155 პირველთანრიგოსანი სპორტსმენი.

ეს მშრალი ციფრებია. მათ უკან კი დგანან ენერგიული, კუნთმაგარი სპორტსმენები, რომლებიც ერთნაირად ძლიერნი არიან სწავლასა და სპორტში.

ჩვენი გაზეთი რომის ოლიმპიური თამაშების დღეებში წერდა: „უნივერსიტეტის წარგზავნილებმა დალაშქრეს რომი"... ვ. რუბაშვილმა, გ. ჩიქვანაიამ, ლ. გოგოლაძემ იტალიაშიც გაუთქვეს სახელი უნივერსიტეტის სპორტს და საერთაშორისო ღირსებას აზიარეს. თერამეტ საერთაშორისო შეხვედრაში მონაწილეობდნენ უნივერსიტეტის გუნდები და ცალკეული სპორტსმენები. 16 გამარჯვება და მხოლოდ ორი დამარცხება! საკავშირო და რესპუბლიკურ ასპარეზზე გამარჯვებებს ხომ თვლა არა აქვს.

ძნელია გამოარჩიო უნივერსიტეტის წამყვანი სპორტსმენებიდან რომელიმე, მაგრამ ასეთ მრავალრიცხოვან კოლექტივში მუდამ არსებობს ავანგარდი, რომელსაც ბაძავენ და უსწორდებიან.

პირველ რიგში უნდა დავასახელოთ ტანმორჩილი გოლიათი, რომელმაც ჩვენი გაზეთისათვის მიცემულ შარშანდელ ინტერვიუში გულისტკივილით განაცხადა, რომ ბრმა შემთხვევამ ოლიმპიური ჩემპიონის ტიტული დააკარგვინა და მხოლოდ ბრინჯაოს მედალი არგუნა, თუმცა იქვე დაურთო, რომ მთელ თავის იმედებს ტოკიოს ტურნირზე ამყარებს. და აი, ისიც, ტოკიოს მსოფლიო პირველობა თავისუფალ ჭიდაობაში. ქვიის უნივერსიტეტის ჰერმალალ საჭიდაო დარბაზში იაპონელმა მაყურებელმა ნახა, როგორც უნდა ჭიდაობა. ერთიმეორეზე მიყოლებით დააკრა ფეხი ლევეელმა ქართველმა ფალავანმა ხალიჩას თავისი შეუპოვარი მეტოქეები და პიედესტალის ყველაზე მაღალ საფეხურზე დადგა... ალბათ თქვენ უკვე მიხვდით, იგი ჩვენი უნივერსიტეტის ეკონომიური ფაკულტეტის სტუდენტი ვლადიმერ რუბაშვილია...

...დარბაზში სამარისებურ სიჩუმეს დაუსადგურებია. მაყურებელი აღფრთოვანებით მისჩერებია ფერიას, რომელიც მუსიკის ტაქტში ულამაზეს თავბრუდამხვევ მოძრაობებს ასრულებს. მთლიანობაში იგი მელოდიურ პოემას წააგავს რომელიც მხოლოდ ასე უნდა წაიკითხო: ლაჟვარდოვანი ცა და წეროების გრძელი მწკრივები; გადმო-

სილამაზე, მაღალი ტექნიკა, გრაცია! — ამ თვისებებით გამოირჩევა ნელი სალაძის ვარჯიში

ძებული მიწის სურნელება და გადათეთრებული ტყემლის ხეები; სრული იდილია და უცებ... უშვილებენ

(დასასრული მე-4 გვ.)

ფელიეტონი

„გამოჩენილი გენიების ღვიძლი შვილი“

ჩვენ ძალიან ხშირად ვკილავთ ხოლმე საშუალო სკოლას აბიტური-ენტთა ყოველი ახალი თაობის მოსვლის დროს. ამაში ზოგნი გარკვეულ ტენდენციურობას ხედავენ. სამწუხაროდ, ეს „ტენდენციურობა“ დღეს კვლავ უნდა წამოვწიოთ.

ჩვენს წინაა წერითი ნამუშევარი ქართულ ენასა და ლიტერატურაში შიფრით „223“. საგამოცდო კომისიის წევრებს შორის იგი დიდი პოპულარობით სარგებლობდა თავისი არნახული ორიგინალობის წყალობით.

მართლაც, არ შეიძლება გაოცების გარეშე წაიკითხოთ იგი:

„ქართველი ხალხის სიახლოვე და მოღვაწე მე 12 საუკუნის გამოჩენილი გენიების ღვიძლი შვილი და მწერალი, შოთა რუსთაველი“ (აქ და შემდეგ ავტორის სტილსა და ენას უცვლელად ვტოვებთ).

არ მოგწონთ? აბა, განვაგრძოთ:

„ყოველმხრიობისაგან“ დიდი ხანია გასცდა საქართველოს ფარგლებს, მსოფლიოში არ არის არცერთი მალხლი (გაგიგონიათ ასეთი სიტყვა ქართულში? კ. ჯ.) **ენერგოსანი და მოღვაწეს მქონე და დარჩენილი, რომელიც გრძნობდა ხალხის გულტკილობასა და ერთგულებას, შოთა რუსთაველი ხალხის ალსავსე ღვიძლი შვილი იყო“.**

ძალიან რომ მოინდომოთ, დასწერთ ასეთ რამეს?

ჩვენ თურმე არ გვცოდნია, რა ყოფილა შოთა რუსთაველი, ჩვენ თურმე ვუკარგავდით მას უდიდეს ღვაწლს, რადგან ამ ნაწერის ავტორი გვარწმუნებს, რომ შოთა რუსთაველმა **„დაარსა საქართველოს აწმყო და მომავალი“.**

მაგრამ ნუ გიკვირთ, ალბათ, ავტორს საამისო წყაროები ხელთ ჰქონდა და სწორედ ამიტომ სულ ახალ-ახალ ცნობებს გვაწვდის დიდი პოეტის შესახებ:

„იგი სწერდა ყოველგვარ მოთხრობებსა და ლექსებს“. (!)

ავტორი პოეტის პირად ცხოვრებაშიც პოულობს ახალ ნიუანსებს, რითაც ფასდაუდებელი წვლილი შეაქვს რუსთველოლოგიაში:

„შოთა რუსთაველს ძალიან უყვარდა ტყეშიდ გასეირნება და ნადირზედ ნადირობა, იგი ალტაცებული იყო ნადირობის მხრივ მას უყვარდა ცივი წყაროები რომლებიც სიამოვნებით მოჩუხჩუხებდნენ. ერთხელ ნადირობის დროს შოთა რუსთაველი წაადგა მდინარეს, მოინდომე (ალბათ, მოინდომა — კ. ჯ.) **იქით გასვლა, მაგრამ ვერ გავიდა, მან მოიფიქრა** (ყოჩაღ! — კ. ჯ.) **სათავეზედ შემოვლით ასეთ დროს ატრებდა შოთა რუსთაველი გასეირნების დროს“.**

კარგი დრონ ტარებია, ვერაფერს იტყვი!

ამის შემდეგ კი აუცილებლად მოველი, რომ ამის ავტორი გოგოლის ხლესტაკოვისებურად ფეხს ფეხზე გადაიდებს, მოწყალებას მოიღებს და გვეტყვის: „ჰოდა, ვეუბნებოდი: სხვა, როგორა ხარ, ძმაო შოთა?“

რუსთველოლოგებმა კალმები უნდა დადონ. თუ დღემდე გვეგონა, რომ ვეფხის ტყავით შემოსილი ადამიანი ტყვეობიდან ათავისუფლებს ნესტან-დარეჯანს, არ ყოფილა მართალი. თურმე: **„იგი აგვისახავს** (ალბათ, რუსთაველი — კ. ჯ.) **ფიზიკური მქონე ადამიანებს** (ამას კი ველარ გაიგებთ — კ. ჯ.) **ვეფხვის ტყაოსანშიდ რომლებიც თავიანთი ფიზიკური ძალით (!) ეცდებიან რომ ტყვეობიდან გაანთავისუფლონ ქართველი ხალხი“.**

მაგრამ ნუ იცინიან ენათმეცნიერები. არც მათ ჰქონიათ კარგად საქმე. აბა, იცოდა თუ არა რომელიმე მათგანმა, რომ შოთა რუსთაველმა **„ჩაუყარა ძირთადი საფუძველი ქართული ენის მცოდნეობას და მოღვაწეობას“.** ჰოდა, თუ არ იცოდნენ, ახლა გაიგონ.

ყველაფერს აქვს დასასრული. ავტორიც ამთავრებს: **„შოთა რუსთაველი ქართველი ხალხის ღვიძლი შვილია, მან დატოვა ხალხშიდ დიდი შთაბეჭდილება“.**

ჭეშმარიტად, წარუხოცავი შთაბეჭდილება...

ზემოთ „ტენდენციურობა“ ვახსენეთ. აბა, კარგი რა გვეთქმის ნინოწმინდის საშუალო სკოლაზე, რომელმაც 1958 წელს თავისი სრული კურსი დაამთავრებინა ამ ნაწერის ავტორს?

ჩვენ, რასაკვირველია, არ ვურჩევთ ამ სკოლის ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელს აკაკის გამზრდელივით მოიქცეს, მაგრამ ცუდად გაზრდილისა თუ ნასწავლის გამო, განა მას არ უნდა მოეთხოვოს პასუხი?

მაგრამ ამ პასუხის მოლოდინში კი გაწამდნენ გამომცდელები.

კიკილო ჯირკაძე

ა. ა. ბიპერი

გარდაიცვალა ჩვენი უნივერსიტეტის დასავლეთ ევროპის ენებისა და ლიტერატურის ფაკულტეტის ფრანგული ენის კათედრის უხუცესი წევრი — არნოლდ ავგუსტის ძე ბიპერი.

ა. ბიპერი დაიბადა 1871 წელს ლოზანში (შვეიცარია).

ცხოვრების დიდი ნაწილი მან საქართველოში გაატარა და ეწეოდა ნაყოფიერ პედაგოგიურ მოღვაწეობას. 1908 წლიდან ა. ბიპერი მუშაობდა თბილისის I კლასიკურ გიმნაზიაში, ხოლო 1924 წლიდან იგი მიიწვიეს უცხო ენების უმაღლეს კურსებზე ფრანგული ენის მასწავლებლად. ამავე დროს ა. ბიპერი მუშაობდა ლენინის სახელობის თბილისის პოლიტექნიკურ ინსტიტუტში.

1938 წლიდან 1950 წლამდე იგი მუშაობდა სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო

უნივერსიტეტის ფრანგული ენის კათედრის უფროს მასწავლებლად.

ფრანგული ენის ღრმა და საფუძვლიანად მც[...] ნე ა. ბიპერი იყო [...] ლისხმიერი პედაგ[...] და აღმზრდელი. იგი [...] დი პატივისცემითა [...] ავტორიტეტით სარგ[...] ლობდა პროფესორ-მ[...] წავლებლებსა და სტ[...] დენტებს შორის.

ა. ბიპერმა აღზარ[...] ბევრი სპეციალისტი, რ[...] მელთა უმრავლესობა [...] უამად წარმატებით [...] შაობს ჩვენს უნივერს[...] ტეტსა და რესპუბლი[...] სხვა უმაღლეს სასწ[...] ლებლებში.

საუკეთესო სპეციალ[...] ტის, გულისხმიერი [...] დაგოგისა და ადამ[...] ნის — არნოლდ ავგუ[...] ტის ძე ბიპერის ნათე[...] ხსოვნა დიდხანს დ[...] რჩება მისი მადლიერი [...] წაფეებისა და ამხ[...] გების გულში.

ამხანაგების ჯგუ[...]

ნაკადულები უერთდებიან მდინარეს

(დასასრული)

კლდიდან მხიარული ყიჟინით ხტება ჩანჩქერი, პირზე ქაფმოგდებული მიგრიალებენ მდინარეები. ბუნება მთელი არსებით მზისკენ ისწრაფვის, უსაზღვროა ეს სწრაფვა. ეს გაზაფხული ამ ტანმორჩილმა, თვალებეუქუნა გოგონამ დაამკვიდრა დარბაზში. ერთბაშად გამაყრუებელი ოვაცია იფეთქებს. მსაჯთა გადაწყვეტილება ერთსულოვანია. ნელი სალაძის ვარჯიში შეუდარებელია. ასე გაიმარჯვა ამას წინათ ბიოლოგიის ფაკულტეტის სტუდენტმა ნელი სალაძემ სპორტსაზოგადოება „ქარიშხალას“ საკავშირო პირველობაზე მხატვრულ ტანვარჯიშში და რესპუბლიკის ჩემპიონის ტიტულს კიდევ ერთი საპატიო წოდება მიუმატა.

ნუგზარ ასათიანი უნივერსიტეტის პირველი „მუშკეტერია“. რძისფერ საფარიკაო ბილიკებზე მან შეუდარებლად გატეხა ძლიერი რუსი მოფარიკავეების წინააღმდეგობა და საბჭოთა კავშირის ჩემპიონი გახდა ხმლით ბრძოლაში. მანამდე მისი ბრძოლები პოლონეთშიც ნახეს და მსოფლიო ჩემპიონობა უწინასწარმეტყველეს. სამწუხაროდ, ნუგზარმა ვერ შეძლო მსოფლიოს პირველი მოფარიკავის წოდების მოპოვება, მაგრამ ჩვენ გვჯერა, რომ ამ ტიტულთან მას ერთი ნაბიჯიღა აშორებს.

მსოფლიომ კარგა ხანია გაიცნო ორი ქართველი „ვერცხლის მედალოსანი“ — საბჭოთა კავშირის ნაკრების წევრები — ლერი გოგოლაძე და გივი ჩიქვანაია. საცურაო აუზში მათ „დანდობა“ არ იციან და რასაკვირველია, ვერც მოვთხოვთ ამას. ვინ იცის რამდენჯერ „წაუკიდა ცეცხლი“ წყალში გივი ჩიქვანაიამ უცხოელ მეკარეებს, ანდა რამდენჯერ იხსნა კარი ლერი გოგოლაძემ აშკარა გოლებისაგან. იქნებ ბევრმა არც კი იცოდეს, როგორ ჩამოსდიოდა ცრემლები ღაპაღუპით რომში მსოფლიოს უძლიერეს წყალბურთელს, იუგოსლავიის ნაკრების კაპიტანს ზრდავკო იოციჩს, რომელიც „სუფთად“ დამარცხდა ჩიქვანაიასთან ორთაბრძოლაში, ანდა როგორ უიმედოდ ჩაიქნია ხელი უნგრელმა დემეტერმა, როცა ვერაფერი გააწყო ლერი გოგოლაძესთან. უნივერსიტეტი ბევრს მოელის უნიჭიერესი წყალბურთელის ოთარ მიმინოშვილისგანაც, რომელიც წლეულს შეიყვანეს საბჭოთა კავშირის ნაკრებში. ეს სხარტი ჰაბუკი ბევრ უსიამოვნებას აყენებს ყველაზე სახელგანთქმულ მეკარეებს.

მზია ნინოშვილი... — იგი ამჟამად სამართლიანად ითვლება ყველაზე პერსპექტიულ ქართველ ტანმოვარჯიშედ. ბევრი გულშემატკივრისათვის მზია ნინოშვილის სახელი დიდი ხანია ტანვარჯიშის სინონიმად იქცა. მისი მომაჯადოებელი ქალურობა და გრაცია, შერწყმული მაღალ ოსტატობასთან, განსაცვიფრებელ ეფექტს იძლევა არა მარტო სპორტული, არამედ ესთეტიკური თვალსაზრისითაც. თუ მზია ტოკიოს ოლიმპიურ თამაშებში მიიღებს მონაწილეობას (რაც არ გვეეჭვება), მაშინ ჩვენს გაზეთს იაპონიაში სპეციალური კორესპონდენტიც ეყოლება (იგი ხომ ჟურნალისტიკის განყოფილების სტუდენტია).

და ბოლოს, თქვენი ყურადღება გვინდა შევაჩეროთ ეგრეთწოდებულ „დიდ სამეულზე“, რომელიც იმდენად პოპულარულია, რომ განსაკუთრებული რეკლამა არც ესაჭიროება.

თქვენ, ალბათ, ხვდებით, რომ ლაპარაკია თბილისის „დინამოს“ ფეხბურთელებზე: ბარქაიაზე, კოტრიკაძეზე და მესხზე. დიახ, ეს ფეხბურთელები უნივერსიტეტის სტუდენტები არიან და სამართლიანად დგანან ჩვენი სპორტული ცხოვრების ავანგარდში. მათზე იმდენი ეპითეტია დახარჯული, რომ ძნელია რაიმე ორიგინალურის მოგონება. მათ მაგივრად ლაპარაკობენ მკაფიო, ვირტუოზულად ჩატარებული მატჩები, რომელთა შორის მარგალიტივით ბრწყინავს გამარჯვება „ტორპედოსთან“ — 6:4.

სწორედ დასახელებულ სპორტსმენებს უნდა ვუმადლოდეთ, რომ უნივერსიტეტის სპორტს დღესდღეობით საკავშირო და მსოფლიო რეზონანსი გააჩნია. სამწუხაროდ, ჩვენ ვერ შევძლით მრავალი სახელოვანი სპორტსმენის დასახელება, მაგრამ ეს მომავლისათვის გადავდოთ. ახლა კი მოკლედ შევეხოთ იმ ახალ ნაკადს, რომელმაც სახელოვან ტრადიციებზე დაყრდნობით უნდა გამოჭედოს უნივერსიტეტის სპორტული მომავალი.

მზია ნინოშვილი

მათ მხოლოდ ახლახან დატოვეს სკოლის მერხები, მაგრამ, მიუხედავად ამისა, ამ „მწვანე“ ახალგაზრდობას კარგად იცნობს რესპუბლიკის სპორტული საზოგადოება. აი, ზოგიერთი მათგანიც: მოსწავლეთა საკავშირო სპორტაკიადის ჩემპიონი ბირთვის კვრაში იუროშიძე, სპორტის ოსტატი მოცურავე კამენსკი, სპორტის ოსტატი ჭიდაობაში ხოხაშვილი, კალათბურთელები — თინა ყალიჩავა, მზია ბოკუჩავა და მრავალი სხვა.

ისინი გვანან დაუდგრომელ ნაკადულებს, რომლებიც დიდ მდინარეს უერთდებიან.

მდინარეები კი არასოდეს შრებიან, ისინი იშვიათად პატარავდებიან, უფრო ხშირად კი დიდდებიან.

შამილ ფიაზრიშვილი

ბანაკი „ოქროს ნაპირზე“

ზურმუხტი მთები, ლაჟვარდოვანი ცა, მცხუნვარე მზე და ყინულივით ცივი მდინარე შავწყალა, მკერდსავსე, მუდამ მღელვარე ზღვა და მის ნაპირზე კარვების პატარა „ქალაქი“ — ასე გამოიყურება უნივერსიტეტის სტუდენტთა სპორტული გამაჯანსაღებელი ბანაკი, რომელიც საზაფხულო არდადეგების პერიოდში მოეწყო გუდაუთში „ოქროს ნაპირზე“.

მზის პირველ სხივებთან ერთად იღვიძებს ბანაკი...

დილის გამამხნევებელი ვარჯიში...

ზღვის ტალღები...

ს ა უ ზ მ ე...

და...

იწყება ბანაკის სისხლსავსე ცხოვრება. თუ სტუდენტთა ერთი ჯგუფი სპორტულ მოედანზე ცდის თავის ძალას, დანარჩენები ბანაკის ტერიტორიის კეთილმოწყობით არიან გართულნი. გაკეთდა ფრენბურთის, ძალოსნობის, მაგიდის ჩოგბურთის სპორტული მოედნები, მოეწყო საცეკვაო მოედანი, გაყვანილ იქნა სასმელი წყალი...

დასაწყისისათვის ცუდი არ არის, მომავალში კიდევ მეტად გავამშვენიერებთ ჩვენს ბანაკს! — ამბობენ სტუდენტები.

სპორტულ მოედანზე კი ყიჟინა არ წყდება. განსაკუთრებით ბევრ სტუდენტს მოუყრია თავი მაგიდის ჩოგბურთის მოედანზე. არც არის გასაკვირი... აქ ხომ ბანაკის ჩემპიონობის ბედი წყდება. ორი ქალიშვილი თავგამოდებით ცდილობს ცელულოიდის პატარა ბურთის დამორჩილებას. ვინ გახდება ჩემპიონი?

— გაიმარჯვა ქავჟარაძემ, ფიზიკის ფაკულტეტის სტუდენტმა! — აცხადებს მსაჯი. პირველ ჩემპიონს პირველად თანაკურსელი მეგობრები ულოცავენ.

ფრენბურთის მოედანზე კი ჩვენს ბიჭებს „ცხელათ“. ახალსოფლის ფრენბურთელებმა საკმაოდ უსიამოვნო სიურპრიზი მოუმზადეს ჩვენს ფრენბურთელებს. თამაში გარდატეხის [...]ტანის ყოველგვარი [...] ამაოა! დავმარცხდით.

ახალსოფლელებს [...]ნი სტუდენტები [...]ტო სპორტულ მო[...] ნებზე როდი ხვდებ[...] საკოლმეურნეო მინ[...] რებზეც ტოლს არ უ[...] ბენ მასპინძლებს. სა[...] გადოებრივად სასარგ[...] ლო შრომა ხომ ბ[...] კის დებულებით ა[...] გათვალისწინებული. [...] ბულებაც რომ არ [...] ვალებდეს, განა გ[...] მოგითმენს არ მოე[...] რო კოლმეურნეებს, [...] ბარაქიან შრომას მხ[...] არ აუბა.

ჩვენი ბანაკის გ[...] დით სანატორიუმი „[...] როს ნაპირია“. აქ [...] მანიის დემოკრატიუ[...] რესპუბლიკის ახალგა[...] დობა ისვენებს. პირვ[...] დღეებიდანვე იპოვეს [...] ერთო ენა ახალგა[...] დებმა: მსჯელობენ, კ[...] თობენ, ერთობიან...

საღამოვდება... ყ[...] საცეკვაო მოედანს მ[...] შურა. დატრიალდ[...]

...ხვალ რომ უფრო ლამაზი იყოს ჩვენი ბანაკი.

იციან სტუდენტებმა, რომ ასეთი ტიპის ბანაკი ზღვისპირას წელს პირველად მოეწყო და გასაკეთებელი ჯერ კიდევ ბევრია; მაგრამ მათ უხარიათ, რომ საძირკველი ჩაუყარეს კარგ საქმეს: აშენდა სასადილო, სამზარეულო, რომელიც გაზზე მუშაობს, წყვილები...

მხოლოდ ერთი [...] ლის სილუეტი [...] ზღვის ფონზე. ზღვისაკენ მიდიან.

სიხარული...

ნ. ქავთარ[...]

რედაქტორი ირ. ვეშაპ[...]

რედაქციის მისამართი: ქ. თბილისი, ი. ჭავჭავაძის გამზირი, № 1. ტელეფონი 2—88—84

ი. ბ. სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის გამომცემლობის სტამბა, ი. ჭავჭავაძის გამზირი № 1, ტირაჟი, 1 000, ეე 02642